

Warszawa, 10 grudnia 2014 r.

**Szef
Urzędu do Spraw Cudzoziemców**

Rafał Rogala

BSZ - WKiN - 091 - 2612/2014/DM

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**kontroli planowej w zakresie wykorzystywania danych z Krajowego Systemu
Informatycznego przez pracowników Departamentu Legalizacji Pobytu
Urzędu do Spraw Cudzoziemców**

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 12 listopada do 3 grudnia 2014 r. zgodnie z Planem Kontroli na rok 2014 zatwierdzonym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Pana Rafała Rogalę, oraz zgodnie z zapisami Programu Kontroli Nr BSZ-WKiN-091-2396/14/DM z dnia 12 listopada 2014 r.

Zakresem kontroli została objęta zasadność dokonywania wpisów, aktualizacji wpisów, zmiany daty ważności wpisów lub usuwania wpisów w Systemie Informacyjnym Schengen drugiej generacji (dalej SIS II) przez pracowników Departamentu Legalizacji Pobytu (dalej DLP) pozostająca w związku z realizacją zadań służbowych i podlegająca merytorycznemu nadzorowi ze strony kierownictwa kontrolowanej komórki w okresie od 1 do 5 września 2014 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. podreferendarz w Wydziale Kontroli i Nadzoru Biura Szefa Urzędu - kierownik zespołu kontrolnego, na podstawie upoważnienia Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców Nr 24/2014 z dnia 12 listopada 2014 r.;

2 główny specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru Biura Szefa
Urzędu – członek zespołu kontrolnego, na podstawie upoważnienia Szefa Urzędu do Spraw
Cudzoziemców Nr 25/2014 z dnia 12 listopada 2014 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku przeciwwskazań w wykonywaniu przez nich kontroli, o której mowa.

Ocena podmiotu kontrolowanego przeprowadzona została w stosunku do n/wym. kategorii:

1. Ocena wdrożenia w kontrolowanej komórce procedur związanych ze sprawowaniem kontroli wykorzystywania danych Krajowego Systemu Informatycznego (dalej KSI) przez użytkowników indywidualnych KSI w DLP oraz zasad dokonywania zmian w dokumencie;
2. Ocena sprawowania nadzoru przełożonych w DLP UdSC nad zgodnym z przepisami wykorzystywaniem danych KSI przez podległych pracowników dokonujących wpisów, modyfikujących lub usuwających wpisy w SIS II;
3. Prawidłowe wykorzystywanie przez pracowników DLP, którzy są użytkownikami indywidualnymi KSI, dostępu do systemu SIS II w tym w szczególności: udostępniania indywidualnych kont, kart mikroprocesorowych i kodów PIN osobom nieuprawnionym bądź nieupoważnionym.

Zastosowano mierniki oceny od 1 do 4:

1 – ocena bardzo dobra – bez uchybień, tj. w sytuacji nie stwierdzenia braków w żadnej kategorii,

2 – ocena dobra – z uchybieniami, tj. stwierdzenie braków w pierwszej kategorii,

3 – ocena pozytywna - w przypadkach:

- stwierdzenia uchybień w drugiej kategorii,
- stwierdzenia uchybień w pierwszej i drugiej kategorii,

4 – ocena negatywna – w przypadkach:

- stwierdzenia uchybień w trzeciej kategorii,
- stwierdzenia uchybień w drugiej i trzeciej kategorii,
- stwierdzenia uchybień we wszystkich kategoriach.

Osobą nadzorującą realizację zadań Departamentu Legalizacji Pobytu w okresie poddanym kontroli był Pan Tomasz Cytrynowicz, powołany na stanowisko Dyrektora Departamentu Legalizacji Pobytu z dniem 21 sierpnia 2010 r.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 60 Dyrektora Generalnego Urzędu do Spraw Cudzoziemców z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego DLP Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Wydział Wykazu Cudzoziemców podlega bezpośrednio Zastępcy Dyrektora DLP. Funkcję tę od dnia 1 października 2010 r. pełni _____

Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację zadań w Wydziale Wykazu Cudzoziemców, który jako jedyna komórka w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców dokonuje wpisów danych cudzoziemców do SIS II w celu odmowy wjazdu na terytorium Schengen, w okresie podlegającym kontroli był _____ powołany na stanowisko Naczelnika Wydziału z dniem 4 października 2010 r.

W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono:

1. Ocena wdrożenia w kontrolowanej komórce procedur związanych ze sprawowaniem kontroli wykorzystywania danych KSI przez użytkowników indywidualnych KSI w DLP oraz zasad dokonywania zmian w dokumencie.

W Departamencie Legalizacji Pobytu wdrożono dokument „Zasady postępowania w sprawach wpływających do Departamentu Legalizacji Pobytu”, którego § 8. reguluje sprawy należące do właściwości Wydziału Wykazu Cudzoziemców. Dokument został podpisany przez Dyrektora DLP, Pana Tomasza Cytrynowicza. Dokument jest dostępny w sekretariatach komórek organizacyjnych wchodzących w skład Departamentu, z dokumentem zobowiązani są zapoznawać się wszyscy pracownicy tego Departamentu. Fakt zapoznania się z dokumentem, pracownik potwierdza własnoręcznym podpisem.

W trakcie analizy przedstawionych materiałów ustalono, iż na liście osób zapoznanych z dokumentem „Zasady postępowania w sprawach wpływających do Departamentu Legalizacji Pobytu”, brak jest podpisu _____, która jako upoważniony użytkownik indywidualny KSI jest uprawniona do dokonywania czynności w SIS II.

W dniu 29 listopada 2013 r. Dyrektor Departamentu Legalizacji Pobytu przy piśmie DL-O/079/176/13/AK przekazał do Administratora Bezpieczeństwa Informacji w Urzędzie

do Spraw Cudzoziemców dokument „Procedury kontroli wykorzystania danych przetwarzanych w SIS i VIS w Departamencie Legalizacji Pobytu”, którego pkt 4. wskazuje procedury właściwe dla Wydziału Wykazu Cudzoziemców (dalej Wykaz). Zgodnie z powyższym dokumentem „w przypadku stwierdzenia przesłanek obligujących Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców do utworzenia wpisu w SIS II pracownik wpisuje dane a następnie zamieszcza w aktach sprawy adnotację, która zawiera datę dokonania i obowiązywania wpisu oraz numer SIS II. Powyższe potwierdza własnoręcznym podpisem”. Stwierdzono, iż adnotacje potwierdzające dokonanie wpisów do SIS II zamieszczone na wszystkich aktach poddanych kontroli nie zawierały wskazanego w procedurach kontrolnych obowiązujących w DLP własnoręcznych podpisów pracownika dokonującego powyższej czynności. Powyższe adnotacje niezgodnie z obowiązującą procedurą kontrolną, zawierały jedynie inicjały pracownika.

Pismem Nr DL-II-282/W/52/14/PK z dnia 24 listopada 2014 r., [redacted] Naczelnik Wydziału Wykazu poinformował, iż prowadzone są prace mające na celu aktualizację dokumentu „Zasady postępowania w sprawach wpływających do Departamentu Legalizacji Pobytu”. Aktualizację wymusza brak technicznych możliwości automatycznego przekazywania danych z Wykazu do SIS II, a także planowane uruchomienie narzędzi w Systemie Pobyt v. 2, które umożliwią zintegrowanie danych Wykazu z SIS II.

2. Ocena sprawowania nadzoru przełożonych w Departamencie Legalizacji Pobytu UdSC nad zgodnym z przepisami wykorzystywaniem danych KSI przez podległych pracowników dokonujących wpisów, modyfikujących lub usuwających wpisy w SIS II.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż przełożeni realizują nadzór nad zgodnym z przepisami wykorzystywaniem danych KSI przez podległych pracowników dokonujących wpisów, modyfikujących lub usuwających wpisy w SIS II. Czynności realizowane są zgodnie z procedurami opisanymi w dokumentach: „Zasady postępowania w sprawach wpływających do Departamentu Legalizacji Pobytu” oraz „Procedury kontroli wykorzystania danych przetwarzanych w SIS i VIS w Departamencie Legalizacji Pobytu” odnoszącymi się do właściwości Wydziału Wykazu. Na przedstawionych zespołowi kontrolnemu 35 dokumentach znajdują się stosowne dekrety jak również imienne pieczętki przełożonych sprawujących nadzór nad zasadnością dokonywania wpisów w SIS II:

- Pana Tomasza Cytrynowicza, Dyrektora Departamentu Legalizacji Pobytu w 2 przypadkach,
- _____ Zastępcy Dyrektora Departamentu Legalizacji Pobytu w 10 przypadkach,
- _____ Naczelnika Wydziału Wykazu Cudzoziemców w 22 przypadkach,
- _____ zastępującej Naczelnika Wydziału w 1 przypadku.

Na wszystkich 35 dokumentach poddanych kontroli stwierdzono brak daty przy imiennej pieczęcie osoby sprawującej nadzór.

Podczas analizy przedstawionych materiałów stwierdzono uchybienia w trzech przypadkach:

- 3 czynności wykonywane przez _____
 - w 2 przypadkach nie dokonano adnotacji na dokumencie o dokonaniu zmiany daty obowiązywania wpisu w SIS II,
 - w 1 przypadku nie dokonano adnotacji o zmianie numeru ID w SIS II.

Ponadto podczas wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono, iż w jednym przypadku wystąpiła rozbieżność w określeniu daty dokonanej aktualizacji wpisu w Wykazie (28 sierpnia 2014) i SIS II (1 września 2014) przez _____, Z wyjaśnień zawartych w notatce służbowej przekazanej za pismem Nr DL-II-282/W/52/14/PK z dnia 24 listopada 2014 r. wynika, iż powyższa sytuacja została spowodowana tym „*że komunikat zwrotny, potwierdzający dokonanie zmiany nie wraca w dniu wygenerowania komunikatu z żądaniem zmiany. Mogą pojawić się wówczas rozbieżności w określeniu daty dokonanej aktualizacji wpisu w wykazie (28.08.2014) i SISII (01.09.2014)*”. W związku z powyższym nie uznano powyższej sytuacji jako uchybienie.

Za pismem DL-II-282/W/52/14/PK z dnia 24.11.2014 r. _____ Naczelnik Wydziału Wykazu Cudzoziemców przekazał zespołowi kontrolnemu notatki służbowe: _____ oraz _____ w których pracownicy wyjaśnili przyczyny braków stosownych wpisów bądź powstałych rozbieżności.

Należy zaznaczyć, iż pomimo braku stosownych adnotacji, które zgodnie z obowiązującymi w Departamencie Legalizacji Pobytu procedurami, powinny znaleźć się na przedstawionych dokumentach, żądane czynności zostały wykonane i zarejestrowane

w SIS II co znajduje odzwierciedlenie w przekazanych przez Centralny Organ Techniczny KSI wydrukach z rejestru zdarzeń (pismo KR-WADSV-212000/14/HM z dnia 23 października 2014 r.).

3. Prawidłowe wykorzystywanie przez pracowników DLP, którzy są użytkownikami indywidualnymi KSI, dostępu do systemu SIS II w tym w szczególności: udostępniania indywidualnych kont, kart mikroprocesorowych i kodów PIN osobom nieuprawnionym bądź nieupoważnionym.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą upoważnienia do dostępu do KSI w celu dokonywania wpisów w SIS II posiadało 13 użytkowników indywidualnych w ramach Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Użytkownicy indywidualni realizują dostęp do KSI z wydzielonych stanowisk dostępowych, przy użyciu indywidualnych kart mikroprocesorowych oraz podaniu indywidualnego kodu PIN.

Z informacji otrzymanych od Centralnego Organu Technicznego KGP wynika, iż w okresie od 1 do 5 września 2014 r. dokonano: 32 wpisów, 7 aktualizacji wpisów, 12 zmian dat ważności wpisów, 1 usunięcia wpisu w SIS II.

W wyniku analizy dokonywanych przez uprawnionych użytkowników indywidualnych czynności w SIS II oraz wszelkich nieobecności w pracy potwierdzonych przez Wydział Kadr, Szkolenia i Organizacji Urzędu do Spraw Cudzoziemców w odniesieniu do tych użytkowników, zespół kontrolny nie stwierdził aktywności kont użytkowników, którzy w okresie objętym kontrolą byli nieobecni w pracy. Biorąc powyższe pod uwagę, zespół kontrolny nie stwierdził żadnych uchybień w tej kategorii.

Podsumowanie:

1. W pierwszej kategorii stwierdzono uchybienia w postaci:

- braku podpisu potwierdzającego zapoznanie się jednego z pracowników dokonującego wpisów do SIS II w okresie poddanym kontroli z dokumentem „Zasady postępowania w sprawach wpływających do Departamentu Legalizacji Pobytu”,
- adnotacje potwierdzające dokonanie wpisów do SIS II zamieszczone na wszystkich aktach poddanych kontroli nie zawierały, wskazanego

w procedurach kontrolnych obowiązujących w DLP, własnoręcznego podpisu pracownika dokonującego powyższej czynności. Powyższe adnotacje niezgodnie z obowiązującą procedurą kontrolną, zawierały jedynie inicjały pracownika.

2. W drugiej kategorii stwierdzono uchybienia w postaci:

- w 2 przypadkach nie dokonano adnotacji na dokumencie o dokonaniu zmiany daty obowiązywania wpisu w SIS II,
- w 1 przypadku nie dokonano adnotacji o zmianie numeru ID w SIS II.

3. W trzeciej kategorii nie stwierdzono uchybień.

W wyniku stwierdzenia uchybień w pierwszej i drugiej kategorii, przy zastosowaniu przyjętych mierników, należy pozytywnie ocenić wykorzystywanie danych Krajowego Systemu Informatycznego przez pracowników Departamentu Legalizacji Pobytu w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców.

Kierownik kontrolowanej komórki nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego w ustawowym terminie.

Wnioski:

1. W obszarze wdrożenia w kontrolowanej komórce procedur związanych ze sprawowaniem kontroli wykorzystywania danych KSI przez użytkowników indywidualnych KSI w DLP oraz zasad dokonywania zmian w dokumencie zaleca się:

- spowodowanie uzupełnienia listy osób zapoznanych z dokumentem „Zasady postępowania w sprawach wpływających do Departamentu Legalizacji Pobytu” o podpis _____ która jako uprawniony użytkownik KSI jest zobowiązana do zapoznania się z tym dokumentem,
- udostępnienie oraz spowodowanie zapoznania się przez wszystkich uprawnionych użytkowników indywidualnych KSI w DLP z dokumentem „Procedury kontroli wykorzystania danych przetwarzanych w SIS i VIS w Departamencie Legalizacji Pobytu”. Fakt zapoznania się z dokumentem pracownicy zobowiązani są poświadczyć własnoręcznym podpisem.

- spowodowanie, aby w aktach spraw adnotacje, które zawierają datę dokonania i obowiązywania wpisu oraz numer SIS II, potwierdzone były własnoręcznym podpisem pracownika dokonującego tej czynności zgodnie z obowiązującą w DLP procedurą.
- dokonanie aktualizacji obowiązujących w DLP procedur związanych z brakiem technicznych możliwości automatycznego przekazywania danych z Wykazu do SIS II.

2. W obszarze związanym z oceną sprawowania nadzoru przełożonych w Departamencie Legalizacji Pobytu UdSC nad zgodnym z przepisami wykorzystywaniem danych KSI przez podległych pracowników dokonujących wpisów, modyfikujących lub usuwających wpisy w SIS II zaleca się:

- uzupełnienie z datą bieżącą adnotacji na dokumentach o dokonaniu zmiany daty obowiązywania wpisu w SIS II oraz adnotacji o zmianie numeru ID w SIS II w odniesieniu do Nr ID wskazanych w projekcie wystąpienia pokontrolnego,
- umieszczania w aktach spraw dat przy dokonywanych dekretacjach oraz imiennych pieczętkach osób sprawujących nadzór nad zgodnym z przepisami wykorzystywaniem danych KSI przez podległych pracowników dokonujących wpisów, modyfikujących lub usuwających wpisy w SIS II.

Uprzejmie proszę o przekazanie w terminie do 30 dni informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

SZEF
URZĘDU do SPRAW CUDZOZIEMCÓW

Rafał ROGAŁA